

V NOVÉM STÁTĚ – ÉRA PRVNÍ REPUBLIKY

Pracovní listy pro 8. a 9. ročník ZŠ, 4. ročník osmiletého gymnázia

Jméno: _____

Třída: _____

Škola: _____

VÝSTAVNÍ SÍŇ MUSAION HAVÍŘOV
Pavlova 583/2, 736 01 Havířov-Město

Tel. 596 813 456, e-mail: havirov@muzeumct.cz, www.muzeumct.cz
Muzeum Těšínska je příspěvkovou organizací zřizovanou Moravskoslezským krajem

1) Který válečný konflikt umožnil vznik nových států?

2) Jak se jmenoval státní útvar, jehož rozpadem vznikly nové nástupnické státy?

3) Co to byl versailleský systém?

4) Vyhlášení Československé republiky proběhlo 28. října v Praze a hlavní podíl na něm měli tzv. „muži 28. října“. Vyjmenuj alespoň tři z nich:

5) Na vzniku republiky se podíleli jak představitelé zahraničního odboje, tak domácí politici. Z uvedených jmen označ ty, kteří působili v zahraničním a ty, kteří působili v domácím odboji.

Milan Rastislav Štefánik _____

Karel Kramář _____

Alois Rašín _____

Edvard Beneš _____

Václav Klobučák _____

Tomáš Garrigue Masaryk _____

Antonín Švehla _____

6) Doplň chybějící výrazy

A) Československé legie

Nazýváme tak vojenské jednotky, které se v průběhu první světové války začaly formovat z podnětu T. G. Masaryka a jeho spolupracovníků v zahraničí z českých a slovenských zběhů, zajatců a krajanů. Vznikaly ve třech státech: v _____, _____ a _____. Jejich vojenské úspěchy v boji proti armádám Rakouska-Uherska a Německa přispěly k tomu, že hlavní představitel českého zahraničního odboje _____ usilující o vznik nového státu – Československa získal pro splnění tohoto cíle mezinárodní podporu.

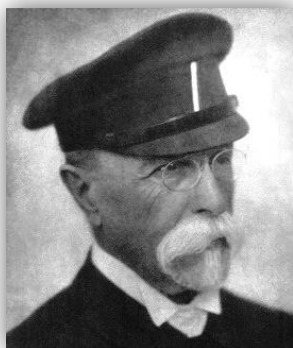
B) Martinská deklarace

Byla přijata dne _____ roku _____ na shromáždění představitelů slovenského politického života v Turčianském Sv. Martině. Vyhlášovala společné soužití _____ a _____ v jednom státě – Československé republice. Z uvedeného vysvětlení vyplývá, že „deklarovat“ znamená něco slavnostně vyhlásit.

7) Stanovení většiny hranic Československa bylo stvrzeno podpisy mírových smluv.

Tyto smlouvy byly pojmenovány podle pařížských předměstí, kde byly podepsány. Jmenuj alespoň jednu:

8) Kdo to byl?

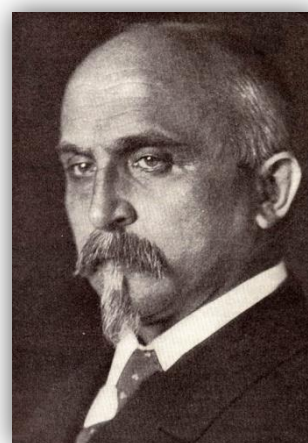

Byl prvním československým prezidentem:

Zakladatel první české tělovýchovné organizace založené v roce 1862. Vypracoval české tělocvičné názvosloví tak dokonale, že je bez větších úprav užíváno i dnes. Tragicky zahynul na léčebném pobytu v Tyrolských Alpách.

Významný český politik. Byl autorem Tříkrálové deklarace českých poslanců (6. 1. 1918), nechyběl mezi „muži 28. října“, byl i autorem návrhu prvního zákona, kterým Národní výbor 28. října 1918 vyhlásil samostatný československý stát. Po vzniku Československé republiky byl ministrem financí. Na počátku roku 1923 se stal obětí atentátu.

Původem Slovák, vzděláním astronom. Jeho životní dráhu úspěšného vědce zkřížila první světová válka. Jako francouzský občan působil ve francouzském vojenském letectvu a bojoval na srbské frontě. Po návratu do Paříže se prostřednictvím Edvarda Beneše seznámil s Masarykovým plánem na vytvoření samostatného Československa. Zprostředkoval Masarykovi setkání s významnými představiteli veřejného života, podílel se na založení Československé národní rady a organizoval zakládání legií. V první československé vládě byl ministrem vojenství. Stal se obětí letecké katastrofy 4. 5. 1919 při návratu do vlasti.

9) Když se podíváš na obraz na výstavě měnící svůj motiv, koho vidíš?

Pohled zpřítma _____

Pohled zprava _____

Pohled zleva _____

10) Vyjmenuj alespoň dva ze spolků, tělovýchovných organizací a hnutí, které jsou zastoupeny na výstavě:

11) Deklarace, která byla prohlášením samostatného státu:

- a) je z 10. října 1918
- b) byla předána Masarykem do rukou W. Wilsona
- c) jmenovala se Washingtonská deklarace
- d) jmenovala se Richmondská deklarace

12) Kdy a kde bylo zahájeno pravidelné rozhlasové vysílání?

a) 1948	1) Praha
b) 1923	2) Brno
c) 1989	3) Ostrava
d) 1918	4) Bratislava

Jakým jiným způsobem byla veřejnost informována o dění doma a ve světě?

13) Vyber správný název stylu architektury v období první republiky:

BAROKO

FUNKCIONALISMUS

MANÝRISMUS

RENESSANCE

SECESE

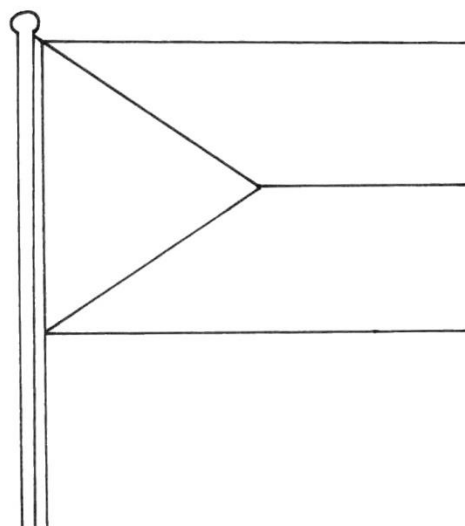
14) Prohlédni si reklamy na výstavě. Která z inzerovaných firem působí nejen na území České republiky, ale v celém světě také v současné době?

15) Dívky se systematicky připravovaly do života a získávaly vzdělání a dovednosti ve školách, které se nazývaly:

- a) kuchařská škola
- b) odborná škola pro ženská povolání
- c) škola s praktickou přípravou pro domácnost
- d) nechodily do školy vůbec

16) Dopln barvy na vlajce:

- 1 – červená
- 2 – bílá
- 3 – modrá

17) Rozpoznáš erby historických zemí na státním znaku?

ČECHY

MORAVA

SLEZSKO

SLOVENSKO

PODKARPATSKÁ RUS

Na rozdíl od středního znaku obsahoval velký státní znak ve své dolní části navíc tři znaky hornoslezských knížectví – těšínského, opavského a ratibořského. Dokážeš určit, které z nich to jsou a správně přiřadit?

Ratibořské knížectví

Těšínské knížectví

Opavské knížectví

18) Doplň slova československé státní hymny:

Kde domov můj?

Kde domov můj, kde domov můj? Voda hučí po _____, bory šumí po _____, v sadě skví se jara _____, zemský ráj to na _____!

A to je ta _____ země, _____ domov můj, země česká, _____ můj!

Nad Tatrou sa blýska.

Nad tatrou sa blýska, hromy _____ bijú, nad Tatrou sa blýska _____ divo bijú; zastavme sa, _____, veď sa ony ztratia, _____ ožijú; zastavme sa bratia, veď sa ony ztratia, Slováci _____.

19) Vytvoř návrhy státní vlajky. Můžeš se inspirovat původními návrhy vlajek na výstavě.

20) Přiřaď k výrazu správnou charakteristiku

A)

Legie

B)

Emancipace

C)

Reportáž

D)

Funkcionalismus

E)

Konflikt

- 1) architektonický směr v období první republiky, vyznačující se účelností, strohostí a čistými liniemi
- 2) střet dvou nebo víceroch, do určité míry se vylučujících nebo protichůdných snah, sil, zájmů, hodnot nebo tendencí, případně jednotlivců či zájmových skupin
- 3) literární útvar používaný především v žurnalistice (novinovém zpravodajství); reportáž popisuje a zobrazuje skutečnost na základě konkrétních faktů, většinou získaných přímou účastí nebo pozorováním
- 4) vyproštění ze závislosti na někom nebo na něčem, získání svobody, společenské nezávislosti, rovných práv
- 5) zahraniční vojsko, formované z dobrovolníků z řad zahraničních Čechů a Slováků a ze zajatých vojáků české a slovenské národnosti